

УДК 727

МУЗЕЙ АРХІТЕКТУРНОГО ПРОСТОРУ

БУРЛАК Галина, ВІЛІНСЬКА Людмила, КЕЛЬНІК Аркадій
Одеська державна академія будівництва та архітектури, Одеса, Україна
demiga89@gmail.com, vilsem56@gmail.com, kelnikarchitects@gmail.com

Сучасні вимоги до музеїв потребують зведення нових будівель зі своїм архітектурним простором. Архітектурний простір грає важливу роль у формуванні пам'яті. За допомогою музею архітектурного простору можна спрямувати зусилля на емоційну реабілітацію суспільства, створювати простори, де люди зможуть зануритися у дивовижний світ архітектури, культури та історії.

Ключові слова: архітектурний простір, сучасний музей, історичний центр міста, культура та історія.

ВСТУП

Музей як сучасна соціокультурна інституція змушений підлаштовуватися під нові виклики часу, адекватно реагувати на ці зміни [1]. Будівлі, пам'ятники, площі та інші елементи архітектури є символами історії та культури, що допомагають зберегти пам'ять про минулі епохи, та розвивати історичну свідомість у людей. Архітектура впливає на формування комунікації всередині музею [2], де архітектурні елементи підвищують ефективність експозиції і багаторазово посилюють враження від його відвідин.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є розглянути проєкт музею архітектурного простору, розташований вздовж вулиці Лехи Качинського, що пронизує увесь квартал, з вулиці Дерибасівської до Грецької, як місце створення простору для втілення поєднання нереалізованих проєктів видатних архітекторів та сучасних інноваційних концепцій.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Музей архітектурного простору спроектований як інтерактивне середовище, де відвідувачі не тільки досліджують різні архітектурні стилі, концепції та ідеї, але й пізнають тісний зв'язок архітектури з культурою, творчістю та історією (проєкт Кельнік А.).

Концепція музею полягає в музеєфікації архітектурних просторів та прийомів з різних епох та стилів. Переносячи та комбінуючи нереалізовані "паперові" проєкти видатних архітекторів в реальний простір, з'являється можливість створити унікальну культурну та архітектурну цінність. Клод-Николя Леду, Оскар Німейер, Костянтин Мельников, Ле Корбюзье та Френк Ллойд Райт надихнули на створення унікального архітектурного ансамблю (рис. 1). Для створення було взято за основу три ключові форми: Квадрат, Трикутник та Коло, або ж в їх об'ємі - Куб, Конус (піраміда) та Сфера. Ці прості геометричні фігури припадають до уявлення багатьох ще з дитинства і зрозумілі кожному.

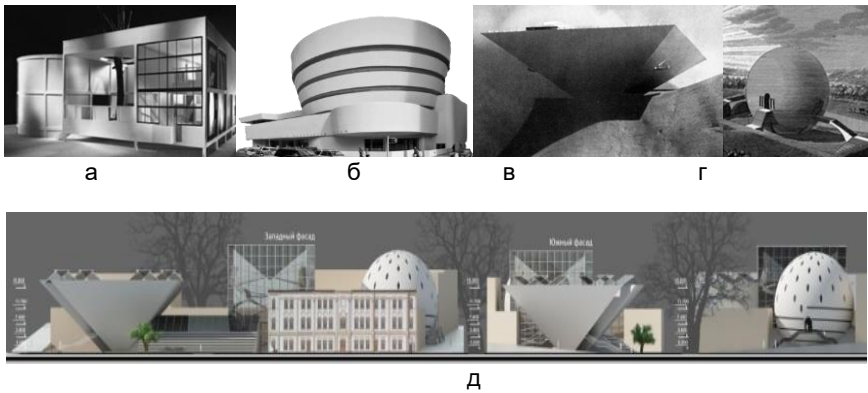

Рис. 1. Архітектурні проекти: а – Ле Корбюзьє. Павільон «Еспри Нуво», не зберігся; б – Френк Ллойд Райт. Музей Соломона Р. Гуггенхайма в Нью-Йорку; в – Оскар Німейєр. Музей сучасного мистецтва в Каракасі (проект); г – Клод-Ніколя Леду. Будинок садовника (гравюра); д – проект музею архітектурного простору Кельнік А.

Архітектурна поезія запроєктованого музею розкривається з основного входу з вулиці Грецької. Першою з'являється галерея у вигляді перевернутої піраміди, яку пронизує діагональний хід, нагадуючи вхідну групу з проекту павільйону К. Мельникова. У центрі музейного комплексу розташовується куб, який схожий на гараж для таксі К. Мельникова. У серці об'єму оберненої піраміди розташована адміністративна частина, а верхні поверхи віддані обхідним галереям. Центральною композицією плану музею є галерея у вигляді скляного куба, в середині якого створено цікаву систему пандусів, що віддзеркалює проект гаража (рис. 2).

Рис. 2. Виставкові галереї: а – виставковий павільйон К. Мельникова у м. Париж; б- виставкові галереї музею архітектурного простору

З другорядного входу з вулиці Дерibasівській зустрічає погляд галерея у вигляді сфери, яка асоціюється з будинком садовника Клода-Ніколи Леду. Сферу прикрашають фігурні вікна у формі шестикутника, що нагадують бджолину соту та вікна будинку К. Мельникова. Внутрішній двір музею

створений за подобою японських садів, взятих із проекту майстра Соамі – Саду п'ятнадцяти каменів храму Рёан-дзі. Цей куток природи в серці музею надає спокій та гармонію, взаємодіючи із простором архітектурних творів.

Ознакою архітектурно-планувальної організації цього музею є вільне планування простору та можливість використовувати гнучкі планувальні рішення. Ідеї музею архітектурного простору відображають загальну тенденцію до розвитку музейних просторів як частини соціокультурного середовища, де використання інноваційних архітектурних та дизайнерських підходів є ключем до створення музеїв майбутнього. Візуальні та мультимедійні ефекти пропонують відвідувачам віртуальну подорож у простір творчості, де пізнаються особливості різних культур, історичних епох, технологічних революцій та їх вплив на архітектуру. Використання ароматів рослин може доповнити експозицію музею, роблячи відвідування ще більш цікавим та запам'ятовуваним для відвідувачів. Поява музею архітектурного простору надасть багато позитивних впливів на історичний центр міста, включаючи його оновлення, активізацію і привабливість для відвідувачів та мешканців. Музей стане центром територіальної активності зони, яка втратила свою привабливість. За допомогою музею можна спрямувати зусилля на емоційну реабілітацію суспільства, створювати простори, де люди занурюються у дивовижний світ архітектури, культури та історії.

ВИСНОВКИ

Запропонований музей архітектурного простору є втіленням поєднання нереалізованих проєктів видатних архітекторів та сучасних інноваційних концепцій. Створення музею архітектурного простору відображає загальну тенденцію до розвитку музейних просторів як частини соціокультурного середовища, де використання інноваційних архітектурних та дизайнерських підходів є ключем до створення музеїв майбутнього, які здатні задовольняти потреби та очікування сучасного суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Панас Н.Б. Музеї XXI століття в умовах глобалізації: нові смисли, виклики та тенденції. *Historical and Cultural Studies*. 2016. Вип. 3, №1. С. 93–96.
2. Гірний О., Скорик Л. Сучасні тенденції трансформації художніх музеїв у провідні соціально-культурні центри національного значення. *Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування*. 2022. Вип. 63. С. 67–76. DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2022.63.67-76>.

BURLAK H., VILINSKA L., KELNIK A. MUSEUM OF ARCHITECTURAL SPACE

Modern requirements for museums require the construction of new buildings with their own architectural space. Architectural space plays an important role in the formation of memory. With the help of the museum of architectural space, you can direct efforts to the emotional rehabilitation of society, create spaces where people can immerse themselves in the amazing world of architecture, culture and history.

Key words: *architectural space, modern museums, historical city center, culture and history.*